

NESOT MIERU

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 6:10–20; 1. Pēt. 4:1; 1. Pēt. 5:8; Jes. 59:17; Jes. 52:8–10; 1. Tes. 5:16–18.

ATMIŅAS PANTS:

“Bez visa tā satveriet ticības vairogu, ar ko jūs varēsīt dzēst visas ļaunā ugunīgās bultas. Nemiet arī pestīšanas bruņu cepuri un Gara zobenu, tas ir, Dieva vārdu.” (Ef. 6:16, 17)

Džona Banjana klasiskajā darbā “Svētceļnieka taka”, kas tika sarakstīts cietumā, kristietis tiek aizvests uz ieroču pili, kur viņam parāda “visu veidu aprīkojumu (ieročus), ko viņu Kungs ir nodrošinājis svētceļniekiem, tādus kā zobenu, vairogu, ķiveri, krūšu bruņas, lūgšanas un kurpes, kas nenodilst. Un ar to bija pietiekami, lai apbruņotu tik daudz vīru kalpošanai Kungam, cik ir zvaigznes debesīs.” Pirms kristietis dodas prom, viņš vēlreiz tiek aizvests uz ieroču glabātavu, kur “viņi apbruņoja viņu no galvas līdz kājām ar to, kas bija necaururbjami izturīgs, ja viņš gadījumā piedzīvotu ceļā uzbrukumu”.

Banjana 1678. gadā sarakstītais darbs atgādina dokumentu, ko pirms vairāk nekā 1600 gadiem bija sarakstījis apustulis Pāvils – Vēstuli efeziešiem, kas arī tika sarakstīta cietumā. Tajā lielais misionārs iztēlojas lielu armiju, draudzi, apmeklējam Dieva ieroču glabātavu un pielaikojot dievišķo “panopliā”, kas ir grieķu apzīmējums pilnam bruņojumam “no galvas līdz kāju pirkstiem”. Dieva ieroču glabātavā ir pietiekami daudz vissmalkāko ieroču katram Viņa armijas karavīram, lai tiktu “apgērbts ar ziemeļu tēraudu no augšas līdz apakšai”, dodoties Viņa vārdā nest mieru.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 23. septembrī.

Draudze – vienota armija

Izlasi Ef. 6:10–20. Ko Pāvils šeit saka par to, kāda veida karā ir iesaistīta draudze?
Vai Pāvils galvenokārt attēlo tikai atsevišķa ticīgā garīgo cīņu pret ļauno, vai arī
draudzes kopējo karu pret ļaunumu? _____

Uzvara grieķu un romiešu karā ir atkarīga no kareivju sadarbības militārajā vienībā un kā viņi cits citu atbalsta kaujas karstumā. Individuālisms kaujā tika uzskatīts par barbaru kareivju raksturīgo iezīmi, kas pakļāva viņus iznīcībai.

Ir svarīgi iemesli, kas atbalsta ideju, ka Pāvils saskaņā ar savu militāro izpratni Ef. 6:10–20 primāri domājis draudzes kopējo cīņu pret ļauno:

1) Šie panti ir vēstules kulminācija, un tajos tiek runāts par draudzi. Būtu dīvaini, ja Pāvils noslēgtu savu vēstuli par vientuļņu kristīgu kareivi, kas cīnās ar tumsas spēkiem. 2) Sadaļas beigās Pāvils izgaismo kristīgo brālību savā aicinājumā lūgt “par visiem svētajiem” (Ef. 6:18–20, ESV). 3) Vissvarīgākais ir tas, ka iepriekš šajā vēstulē, runājot par ļaunā spēkiem, Pāvils tos pretstata draudzei, nevis atsevišķiem ticīgajiem: “Lai tagad caur draudzi visām varām un spēkiem debesīs Dieva daudzveidīgā gudrība kļūtu zināma.” (Ef. 3:10)

Tādējādi Ef. 6:10–20 nav par atsevišķu, vientuļņu kareivi, kas nolēmis stāties pretī ļaunumam. Tā vietā Pāvils visu draudzi uzrunā kā armiju. Viņš aicina mūs satvert visus ieročus un kā vienotai armijai enerģiski un vienoti doties kaujā. Pāvils izvēlas noslēgt savu uzsvaru uz draudzi, kas iekļāva tās salīdzinājumu ar Kristus miesu (Ef. 1:22, 23; Ef. 4:1–16), ar ēku/ Dieva templi (Ef. 2:19–22) un Kristus līgavu (Ef. 5:21–33), ieviešot pēdējo metaforu – draudze kā dzīva Dieva armija. Tā kā mēs tuvojamies “ļaunajai dienai” (Ef. 6:13), noslēdzošajiem posmiem ilgstošajā kaujā pret ļauno, nav laika būt svārstīgiem sevis nodošanā Dievam vai savā uzticībā cits citam kā Kristus kareivjiem.

Kādos veidos mēs kā vienota miesa varam strādāt kopā lielajā cīņā, lai palīdzētu cits citam savās cīņās pret ļaunumu, lai arī kādā veidā tas nāktu? _____

Josta un krūšu bruņas

Kā Pāvils iedomājas, ka ticīgie sāks gatavoties kaujai pret ļauno? Ef. 6:14; skat. arī 1. Pēt. 4:1; 1. Pēt. 5:8; Rom. 8:37–39. _____

Pāvila brīdinājums par intensīvo kauju (Ef. 6:13) sagatavo lasītāju pēdējam aicinājumam stingri nostāties uz kājām (šis ir ceturtais, salīdziniet ar Ef. 6:11, 13) un ir detalizēts aicinājums satvert Dieva ieročus (Ef. 6:14–17). Pāvils apraksta “gurnu apjošanu” (salīdziniet ar Jes. 11:5). Senās, platās drēbes pirms kaujas vai pirms darba bija jāapsien ap gurniem (salīdziniet ar Lk. 12:35, 37; Lk. 17:8). Pāvils iztēlojas, ka ticīgais apliek ieročus tā, kā to darītu romiešu leģionārs, sākot ar militāro ādas jostu un tās dekoratīvajām plāksnītēm un sprādzēm. Pie jostas karājās daudzas ādas sloksnes, kas bija klātas ar metāla diskiem, kopā veidojot “priekšautu”, ko valkāja kā statusa apgērbu vizuālajam efektam. Tam bija arī būtiska funkcija – sasiet drēbes un noturēt vietā citas detaļas.

Patiesība nepieder pašiem ticīgajiem, tā ir Dieva dāvana (salīdzini ar glābšanu Ef. 2:8). Tomēr tai nav jāpaliek abstraktai, tālai vērtībai bez jebkādas pārveidojošas ietekmes uz dzīvi. Viņiem ir jāapvelk Dieva patiesība, lai piedzīvotu un izmantotu šo dievišķo dāvanu. Viņiem ne tik daudz pieder Dieva patiesība, kā viņi pieder Dieva patiesībai, un tā tos pasargā.

Pēc tam Pāvils aicina ticīgos “tērpties taisnības bruņās” (salīdzini ar 1. Tes. 5:8). Līdzīgi kā patiesības jostai, tām ir dievišķa izcelsme, kas ir daļa no Jahves ieročiem. Viņa kā dievišķā kareivja lomā (Jes. 59:17). Ķermeņa bruņojums, ko izmantoja karavīri Pāvila dienās, sastāvēja no bruņukrekla (maziem, savstarpēji savītiem dzelzs riņķīšiem), zvīņu bruņām (mazām, savstarpēji pārklātām bronzas vai dzelzs plāksnītēm) vai arī dzelzs stīpām, kas sastiprinātas kopā. Šāds bruņojums pasargāja dzīvībai svarīgos orgānus no ienaidnieka triecieniem un dūrieniem. Līdzīgi ticīgajiem ir jāpiedzīvo garīgā aizsardzība, ko piedāvā Dieva taisnības aizsargājošā dāvana. Vēstulē efeziešiem Pāvils “taisnību” saista ar svētumu, labestību un patiesību (Ef. 4:24; Ef. 5:9), domājot par to kā par īpašību, kas liek pret citiem izturēties taisnīgi un būt labestīgiem, īpaši pret savas draudzes locekļiem.

Kādos veidos jūs esat piedzīvojuši, ka labestība, svētums un patiesība var būt aizsardzība? _____

Kurpes – draudze nes mieru

Romiešu kareivis, gatavojoties kaujai, uz sien izturīgu militāro sandaļu pāri. Vairāku slāņu zolei ir naglas, kas palīdz kareivim noturēties kājās un “stāvēt” (Ef. 6:11, 13, 14). Pāvils izskaidro šos militāros apavus ar valodu no Jes. 52:7, kas atzīmē mirkli, kurā vēstnesis atnes ziņu, ka Jahves kauja Savas tautas labā ir izcīnīta (Jes. 52:8–10) un nu valda miers: “Cik mīlīgi ir kalnos prieka vēstneša soļi, kas vēstī mieru, atnes labas ziņas.” (Jes. 52:7)

Pārskati astoņas reizes, kad Pāvils runā par mieru Vēstulē efeziešiem. Kāpēc viņš izmanto tik detalizētu militāro metaforu, ja ir tik ieinteresēts, lai būtu miers? Ef. 1:2; Ef. 2:14, 15, 17; Ef. 6:15, 23. _____

Pāvils nosauc mieru par Kristus, “mūsu miera”, darbu – Viņš ir tas, kurš sludina mieru “jums, kas bijāt tālu, un tiem, kas bija tuvu” (Ef. 2:14–17), velkot jūdus un pagānus kopā “vienā jaunā cilvēcē” (Ef. 2:15, NIV). Uzturot dzīvu Kristus glābšanas evaņģēliju un viņa radošo miera darbu, svinot Viņa uzvaru pagātnē un raugoties uz uzvaras saucieniem nākotnē, ticīgie apauj kājas un ir kaujas gatavībā. Līdzīgi vēstnesim Jes. 52:7 ticīgie ir vēstneši, pasludinot Kristus uzvaru un Viņa mieru.

Tomēr Pāvils nevēlas, lai mēs viņa aicinājumu satvert ieročus saprotam kā aicinājumu ņemt rokās fiziskus iznīcināšanas rīkus. Tāpēc viņš apraksta ticīgos kā “miera evaņģēlija” (Ef. 6:15) sludinātājus. Viņš arī nevēlas, lai ticīgie būtu kaujinieciski savās attiecībās ar citiem, jo viņš ir uzsvēris vienotību, cildinošu runu un žēlsirdību (skat. īpaši Ef. 4:25–5:2). Draudzei ir jānes miers, izmantojot kristieša tikumu arsenālu (pazemību, pacietību, piedošanu utt.) un svarīgus ieradumus (lūgšana, pielūgsmē). Šāda rīcība ir stratēģiska, norādot uz Dieva lielo plānu apvienot visas lietas Kristū (Ef. 1:9, 10).

Kā šie teksti palīdz jums saprast, ko ticīgo dzīvē vajadzētu nozīmēt Pāvila militārajām metaforām? “Dievs aicina mūs aplikt ieročus. Mēs negribam Saula ieročus, bet visus Dieva ieročus. Tad mēs varam iziet darbā, piepildījuši sirdi ar Kristum līdzīgu maigumu, līdzjūtību un mīlestību.” (Elena Vaita “[Australasian] Union Conference Record”, July 28, 1899) _____

Vairogs, bruņu cepure un zobens

Kad un kā ticīgajiem kā cīnītājiem lielajā cīņā vajadzētu izmantot vairogu, bruņu cepuri un zobenu? Ef. 6:16, 17. _____

Pāvila minētais vairogs ir liels, taisnstūrveida romiešu leģionāra vairogs. Izgatavots no koka un klāts ar ādu, tā malas ir ieliekas uz iekšu, lai pasargātu no sāna uzbrukumiem. Piesūcināts ar ūdeni, vairogs varēja “dzēst .. ugunīgās bultas”, kas bija iemērkas darvā un aizdedzinātas. Pāvila “ticības vairoga” apraksts atspoguļo, kā Vecajā Derībā vairogu izmantoja kā Dieva simbolu, kas pasargā Viņa ļaudis (1. Moz. 15:1, Ps. 3:3). Satvert “ticības vairogu” (Ef. 6:16) nozīmē kosmiskā cīņā ieiet ar pārliecību par Dievu, kas cīnās ticīgo labā (Ef. 6:10), nodrošina viņiem vislabākos ieročus (Ef. 6:11, 13) un garantē uzvaru.

Vienlaikus romiešu bruņu cepure bija izgatavota no dzelzs vai bronzas. Bļodas formai, kas aizsargāja galvu, aizmugurē pielika “šķīvi”, lai sargātu kaklu, bija arī ausu sargi, uzacu kores un vaigu sargi ar eņģēm. Ņemot vērā, kādu aizsardzību nodrošināja bruņu cepure, šī “glābšanas bruņu cepure” (Ef. 6:17) simbolizē tagadējo glābšanu, ko ticīgie piedzīvo kopā ar augšāmcelto, debesīs uzņemto un paaugstināto Kristu (Ef. 2:6–10). Uzlikt “glābšanas bruņu cepuri” nozīmē atnest bailes no garīgām varām, kas ir tik bieži sastopamas šajā laikā, un tā vietā uzticēties visaugstākajam Kristus spēkam (salīdzini ar Ef. 1:15–23, Ef. 2:1–10).

Pēdējā bruņojuma daļa ir “Gara zobens, kas ir Dieva Vārds” (Ef. 6:17), kas saistās ar romiešu leģionāra īso, abās pusēs uzasināto zobenu. Ierastā cīņas taktika bija ienaidnieka virzienā mest divus šķēpus (Pāvils to gan nav minējis) un tad izvilkt negaro zobenu un durt. Ticīgā zobens ir “Gara zobens”, jo to nodrošina Gars. Šis ierocis ir nosaukts par “Dieva Vārdu”. Pāvils iet uz priekšu kā ģenerālis un izdod pavēli satvert ieročus, izsakot cerības un uzvaras apsolījumus no dievišķā Komandiera. Ef. 6:10–20 izteiktie apsolījumi ir tie, kas padara “Dieva Vārdu” par galveno ieroci kaujā pret ļauno. “Dieva Vārds” šeit attiecas uz plašākiem evaņģēlija apsolījumiem, ko atrodam Bībelē.

Lai arī cik ļoti mums nepatīk tik daudzas militārās metaforas, ko šiem salīdzinājumiem vajadzētu mācīt mums par to, cik patiesībā burtiska ir lielā cīņa un cik nopietni mums to vajadzētu uztvert? _____

Praktizējot kaujas lauka lūgšanu

Kaujas runu noslēdzot, Pāvils aicina ticīgos kā kareivjus piedalīties izšķirošā, nepārtrauktā lūgšanā “par visiem svētajiem” (Ef. 6:18) un arī par viņu, apcietināto vēstnesi (Ef. 6:19, 20). Šis aicinājums lūgt var tikt uzskatīts kā militārās metaforas paplašinājums, jo Dieva (vai dievu) piesaukšana senajā kaujas laukā bija vispārpieņemta prakse. Citējot Bībeles piemēru: sekojot Jahaziēla kaujas runai, Jošafāts vada “visus Jūdās un Jeruzalemes iedzīvotājus” mesties “Tā Kunga priekšā, lai pielūgtu To Kungu” (2. L. 20:18). Lai gan lūgšana nav septītā daļa no apbruņojuma, tā ir svarīga daļa no Pāvila kaujas aicinājuma un militārās metaforas.

Pirmajos divos aicinājumos uz lūgšanu Pāvils aicina lasītājus piedalīties dedzīgā, neatlaidīgā un neatliekamā lūgšanā “par visiem svētajiem” (Ef. 6:18). Ja draudze grib būt veiksmīga kaujā pret ļaunā spēkiem, tad tai jātrenējas būt atkarīgai no Dieva, pateicoties Gara iedvestai lūgšanai.

Pāvila otrā aizlūgšanas vajadzība ir par viņu pašu: “. arī par mani.” (Ef. 6:19) Pāvils aicina lūgt, lai Dievs dotu viņam īsto vēsti (“lai man tiktu doti vārdi”) īstajā laikā (“atverot manu muti”), nodotu pareizā veidā (“drosmīgi pasludināt”) un par vissvarīgāko tēmu – “evanģēlija noslēpumu” (Ef. 6:19, ESV). Pēdējā frāze varētu attiekties uz to, ko mēs saucam par “atklāto noslēpumu” – Dieva darbību Kristū, lai atpirktu pagānus kopā ar jūdiem (skat. Ef. 3:1–13), radot “vienu jaunu cilvēci” (Ef. 2:15, NIV, skat. arī Ef. 2:11–22) kā zīmi visaptverošam plānam “visu apvienot” Kristū (Ef. 1:10, ESV).

Pārskatiet šos “aicinājumus uz lūgšanu” Jaunajā Derībā. Kurš no tiem iedvesmo jūs visvairāk? Kāpēc? Lk. 18:1–8, Fil. 4:6, Kol. 4:2, 1. Tes. 5:16–18 _____

Kāpēc ticīgie tik bieži tiek aicināti piedalīties nopietnās, neatlaidīgās lūgšanās? Pāvila militārā metafora norāda uz divām atbildēm: (1) garīgā kauja pret pārdabisku ienaidnieku pulku ir šausmīga un reāla; (2) Dieva garīgā spēka un uzvaras apsolījumu ilustrē Pāvila militārā metafora (Ef. 6:10–17). Nopietna, neatlaidīga lūgšana nodrošina mums iespēju uzmanīgi klausīties šajos apsolījumos, lai par tiem priecātos un pateiktos Dievam par Viņa žēlastības resursu.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Armija kaujā būtu dezorganizēta un novājināta, ja visi nedarbotos saskaņā. Ja kareivji gribētu īstenot savas impulsīvās idejas, neņemot vērā citu pozīcijas un darbu, tie būtu neatkarīgu atomu kopums. Viņi nevarētu veikt organizētas struktūras darbu. Tāpat arī Kristus karavīriem jārikojas saskaņoti. Viņiem nevajadzētu būt vieniem. Ja viņi mēģinās darboties vieni, tad tā vietā, lai būtu pilnīgā saskaņā, vienā prātā, vienā nodomā un nodevušies vienam lielum mērķim, Kunga tauta ieraudzīs, ka viņu pūles ir neauglīgas, viņu laiks un spējas – izniekotas. Vienotība ir spēks. Dažas atgrieztas dvēseles, kas rīkojas saskaņā, viena kopīga nodoma labā, vienā vadībā, uz katra soļa sasniegs uzvaras.” (Elena Vaita “Spalding and Magan Collection”, 121. lpp.)

Kāda nozīme ir tam, ka Pāvils sevi nosauc par “važās kaltu vēstnieku” (Ef. 6:20)?

Vēstniekiem kara laikā bieži ir izaicinošas lomas, tāpēc Pāvila sevis apraksts iederas militārās metaforas kontekstā. Pret vēstniekiem bija jāizturas ar cieņu, kā tas pienākas pret cilvēku vai valsti, kas viņus sūtījusi. Tāpēc ir spēcīgs pretstats starp Pāvila kā Visvarenā kosmosa Valdnieka vēstnieka statusu un galējo necieņu, uz ko norādīja ķēdes, kurās viņš bija ieslēgts. Tomēr, tā kā vēstnieki nes “amata ķēdes”, Pāvils ķēdes, iespējams, piemin ironiskā nozīmē, kā “rotājumu, kas jāvalkā kā apbalvojums”. (David J. Williams “Paul’s Metaphors: Their Context and Character” (Peabody, MA: Hendrickson, 1999), 152. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ko pasaulē, kas ir sašķelta un kurā daudzviet karo, tev un tavai draudzei nozīmē “nest mieru”? Kā mēs varam būt miera nesēji pasaulē, ko tik lielā mērā raksturo agresija un vardarbība?
2. Kādas konkrētas “ugunīgas bultas” tiek mestas jūsu virzienā? Kā nodrošināt, lai to dzēšanai būtu “ticības vairogs”?
3. Mēs reizēm runājam par “lūgšanu karavīriem”. Kā mēs varam vadīt “lūgšanu kalpošanu”, balstoties uz Ef. 6:18–20?
4. Kā mums vajadzētu izturēties pret tiem, kas ir ievainoti lielās cīņas kaujas laukā? Kā mums vajadzētu izturēties pret kristiešiem, kas kaujas karstumā bailēs bēg vai atklāti pāriet otrajā pusē?